

3. En Banyeta

Immediatament després de treure'n el tap, va emergir de l'ampolla un vapor espès que, amb la claror somorta de la llàntia, va prendre una estranya fosforescència i, fent una espiral, es va enroscar com una serp fins al sostre de la cambra. Per uns instants, els que va trigar a evaporar-se el núvol de fum, l'Estudiant va haver de tancar els ulls, que li ploraven com si estigués pelant cebes, i una irrespirable olor de sofre el va obligar a tapar-se el nas i a aguantar la respiració. Llavors, un cop dissipats els pestilents vapors infernals i tota la sobrenatural lluminària, va abaixar la llàntia cap a terra i, encara llagrimejant, hi va veure, entre sorprès i aterrat, un homenet, de poc més d'un metre d'altura. Li donava l'esquena, que tenia retorta en forma d'una essa espantosa. Ara amunt, ara avall, semblava haver-se oblidat d'ell i es dedicava a fer flexions com per desentumir els membres, encarcarrats de tant de temps a la presó de la fiola. Aviat va adonar-se l'Estudiant que l'havia jutjat a la lleugera. No n'era

cap, d'home. Els exercicis que feia els duia a terme amb l'habitual mala fe de la seva estirp, i encarat a Occident, cada vegada que s'inclinava per tocar-se amb la punta dels dits de les mans la punta dels dits dels peus, aixecava la cua i expulsava pel seu darrere pestilents flatulències, dirigides blasfemament en direcció al punt cardinal contrari, l'Orient, que com tothom sap és on hi ha el Temple de Nostre Senyor Jesucrist. I, casualment també, la cara del nostre astorat Peret, que, no podent suportar gaire estona més tot aquell espectacle tan infamant, ni aquelles olors tan nauseabundes, va decidir que ja n'hi havia prou. Di-dimoni!, va interrompre'l quequejant, mentre provava inútilment de no mirar-li el cul. El dimoni es va redreçar i es va girar molt lentament. En Peret va adonar-se aleshores de fins a quin punt l'havia vessat. El petit ésser de la foscor tenia al cap dues banyes, una dreçada com la d'un moltó i l'altra petita com si s'hagués fet un nyanyo, o com si se l'hagués partida per la meitat. Les espatlles les tenia desnivellades i el pit caigut endavant pel pes de la gepa que carregava, d'on li naixien dues aletes membranoses com de ratpenat. Precisament el pes del seu gep devia ser tan formidable que les cames, peludes com els potons d'un boc, se li havien anat vinclant amb el temps i ara semblaven més aviat dos ceps retorts. De l'abominació que hi havia penjant entremig i que sobresortia entre la frondositat del pèl com el caparró d'una tortuga, perquè ja se sap que els dimonis no són amics de sastres ni modistes, i no duen calçons ni vestimenta de cap mena, més val no dir-ne res. Per acabar de reblar el clau, el dimoni tenia tota la pell del cos d'un rubicund to sanguini, a causa segurament d'haver-se

estat torrant molt de temps a les graelles infernals. Això, definitivament, no és un home, va dir-se, Però... segur que és un dimoni? En Peret havia sentit molts cops mossèn Paperina descriure com eren, els dimonis, i aquella cosa que tenia al davant no s'assemblava ni poc ni gaire a com se suposava que havien de ser. Pobra bèstia, l'únic mal que semblava capaç de fer era ferir els ulls de qui gosava mirar-lo. I és que era més lleig que un pecat, pobret! Si no hagués estat pels seus ulls, d'un blau ferotge, com l'oceà o el cel, no se n'hauria pogut salvar res, d'ell. Precisament aquell parell d'òpals van recordar a l'Estudiant el que es deia dels dimonis, que abans de caure també havien estat àngels bells. I d'àngel semblaven, a fe, els seus ulls! I si resultava que ho era, doncs, un dimoni? Un dimoni d'alguna mena de manera estranya, diferent dels altres, potser. Aquell cos terriblement esguerrat, ¿no era tal vegada el reflex fidel d'una ànima igual d'esguerrada? Una ànima que només podia ser... la d'un diable? Així es trobava, immers en les seves cavil·lacions, quan una veuarra el va interrompre. No em dic *dimoni*, jo, va fer el dimoni, a qui no semblava agradar-li gaire que li recordessin que ho era. En Peret va estar a punt de caure de cul a terra, ja no recordava que l'havia cridat. Recuperada la compostura i armat del valor suficient, el noi va gosar demanar, A-així, doncs... Com... t'he de dir? Quin és el teu nom? Em dic Banyeta, va respondre molt lentament i de mala gana, Segur que has sentit a parlar de mi. La veritat era que l'Estudiant no coneixia la fama del tal Banyeta, nom, per altra banda, que no li inspirava el temor que sempre havia cregut que havia d'inspirar el nom dels dimonis. Si l'esguerro li

hagués dit Llucifer o Satanàs o Belzebú o fins i tot Pere Botero, hauria estat diferent. Però del dimoni Banyeta no creia que ningú n'hi hagués dit mai ni mitja paraula. Així i tot, va contestar, Oi tant, que n'he sentit a parlar, i es va escurar la gola. Així doncs... digue'm, Banyeta... Com ha acabat algú tan... poderós com tu, ehem... aquí dintre? En Banyeta va arrufar les celles. Gos d'Al·là, va fer, escopint a terra, Va tenir sort de trobar-me, el malparit, allà, al país de la sorra i del déu gat, res més. Ja pot anar tot vestit de blanc, que res pot dissimular la podridura de la seva ànima! Quan es va adonar de tot el que en podia treure de tenir atrapat un dimoni que no podia amagar-li la veritat, em va tancar en aquesta ampolla i va segellar-la amb màgia, perquè no en pogués escapar mai si ell, o algú altre, no me'n treia. Càgum Jesús a la creu i en el fuster que la féu! Ha tingut una vida ben llarga a costa meva... fins ara. I aquest *fins ara* va sonar terríficament lúgubre i malèvol. Sentint tot allò, en Peret va començar a pensar que potser no havia estat tan mala idea registrar la cambra. Si jugava bé les seves cartes, i d'això en sabia un niu, encara podria convertir aquella trobada desgraciada en un negoci ben rodó. Diners, fama, dones... Ves a saber. Llavors ja no s'hauria de preocupar de res. Adeu al cullerot de fusta i a la *sopa boba*! Viuria una vida regalada sense fotre ni brot. Ja s'hi veia... He de confessar que començo a creure que potser no em proves d'enredar, va dir-li l'Estudiant, No obstant això, hi ha una cosa que em capfica, ¿Qui va ser que et va maleir amb aquesta facultat tan poc escaient a un diable, la de dir la veritat, vull dir? Llamp te fot!, va esclatar en Banyeta, Va ser el primer de nosaltres el que em va fer com soc,

el mateix que em va donar el meu nom de dimoni. Ell, em va maleir! En Pere Pena va obrir uns ulls com unes taronges i va fer el senyal de la creu tres vegades, sense prestar atenció a si el feia del cap o del revés. Llucifer, vols dir?, va demanar, entrebancant-se amb les paraules. Pots dir-n'hi així, si vols, va fer. Ell et va posar el nom de Banyeta?, se'n feia creus, l'Estudiant. He viscut més d'una vida, va confessar el dimoni. I per això he tingut més d'un nom. Els homes me n'han donat molts al llarg dels segles que fa que tresco. He estat el cràpula Saballó, Olleta el golafre, m'han anomenat el buidaampolles Faramalla i Barrufet el gandul. Sembles sorprès, va dir, observant-li la cara, Et semblen molts noms? Molts anys? Creus que soc molt vell? Doncs has de saber que soc el més jove dels meus semblants, l'últim dels dimonis que va ser creat i a qui heu batejat menys vegades. I tot i això, cap ni un d'aquests noms és el meu nom autèntic, el que em fou imposat en el moment que em van batejar amb el sofre. Banyeta..., va somicar l'Estudiant. En Banyeta va fer una ganyota. Ben bé com si cada cop que algú pronunciava el seu nom de dimoni una llosa li caigués a sobre el cap. No em puc imaginar què vas fer de tan terrible que fos mereixedor d'un càstig com aquest per part del teu pare, que va en contra fins i tot dels teus instints innats més elementals de fer el mal. Parla, li va ordenar, oblidant que es dirigia a un dimoni. Però en Banyeta no va semblar ofendre's. Al contrari, en sentir aquestes paraules va somriure d'orella a orella, estranyament satisfet. Que potser voldries que t'expliqués la meva història?, li va demanar. Sí, va respondre l'Estudiant, sense pensar-s'ho. He viscut molts anys, jo, trigarem una bona

estona..., va fer en Banyeta. Tal hi fa, vull saber-ho tot, va insistir en Pere Pena. No l'he explicada mai a ningú abans..., va dir el dimoni, fluixet, fent-se pregar, N'estàs ben segur que és això, el que vols? Mira que hi ha coses que un cop se saben... ja no pots treure-te-les del cap. Ho desitjo, ho desitjo, va afanyar-se a dir en Peret, com tement que li passés l'ocasió. El dimoni va tornar a riure, ara per sota el nas. El tenia just al lloc que volia, al beneit. Molt rebé, te l'explicaré, sense estalviar-me cap detall i sense fer-te perdre temps..., va dir complagut el dimoniet, Però un cop hagi acabat, tu m'alliberaràs. Alliberar-te? Jo?, va aixecar una cella en Peret, alerta, No sabria pas com... ni que volgués. No et demano pas gran cosa, va insistir el dimoni, Només que ho prometis. Que ho diguis en veu alta n'hi haurà prou. I a canvi sabràs coses que cap altre home ha sabut mai. Què me'n dius? La història era més vella que l'anar a peu i ell no estava disposat a deixar-se enredar tan fàcilment. I no obstant això... hi tenia tant a guanyar! El coneixement, ni més ni menys, que d'un dimoni. A més, aquell no era un dimoni com els altres, el més probable era que en Banyeta ocupés un escalafó insignificant en el pandemòniun infernal, que fos la riota dels altres, una sargantana de segona... I encara calia comptar amb aquell meravellós defecte que tenia, de poder mentir menys que la Mare de Déu Divendres Sant. De mica en mica en Peret es va anar convencent a si mateix que no havia de patir per res. Escoltaria la història del dimoni, aprendria tot el que li pogués fer servei i, encabat... ja veuria què en feia. On estava escrit que un jurament fet a un diable fos un jurament que s'hagués de complir? No deia enlloc que fos

pecat enganyar el dimoni, oi? Així que... Tracte fet, va contestar, creuant els dits rere l'esquena. Ara ens entenem..., va fer en Banyeta. I li va ordenar, Arramba la taula. En Pere Pena no es va fer pregar i va obeir. Quan va ser aclarit el centre de la cambra de llibres i papers, en Banyeta es va posar de genolls al bell mig de l'espai buit i, amb les ungles, llargues i brutes, va començar a gratar el terra fins que hi va haver traçat una sèrie de símbols. El més gran era un gros cercle, dintre del qual hi havia una estrella de cinc puntes i, en l'extrem de cada punta, un nom, escrit en uns caràcters molt estranys. Encabat, el dimoni es va incorporar dificultosament i va començar a recitar una salmòdia, en un llenguatge a base de grunys i gemecs i xiscles bestials. En el moment que semblava haver acabat el ritual, en Banyeta va colpejar el terra amb un cop sec de peu, com un brau a punt d'envestir, i llavors la cambra es va ennegrir de sobte, a pesar que la flama de la llàntia romania encesa a la mà de l'Estudiant. Du-la amb tu tothora, li va dir, mirant-la de reüll, Et serà menester per veure-t'hi allà on anem, ja que el foc que crema en aquesta llàntia no és un foc qualsevol, és un altre enganyatall d'aquell nigromant, que permet veure els homes més enllà dels seus ulls mortals. En Pere Pena no tenia cap intenció de desfer-se de l'única llum de la cambra, així que, malgrat no entendre ni un borrall del que li deia el dimoni, la va estrènyer amb totes les seves forces. Q-què és tot això?, va demanar, amb un fil de veu. Has dit que volies saber-ho tot de mi, oi? Doncs som-hi, que la nit ja és mig passada, va dir en Banyeta, llançant una ràpida llambregada a través de la finestra a la lluna plena que treia el nas enmig dels núvols, i que ja era

quasi en el seu zenit. De la tempesta amb prou feines en quedava ni rastre. Aleshores, tots dos es van col·locar al cor de la cambra, que corresponia també al centre d'aquell sinistre pentacle. En Banyeta li va agafar la mà que tenia lliure. Quasi cremava. Amb l'altra, en Peret subjectava ben fort la llàntia. M'ho explicaràs tot?, va demanar, tremolant, l'Estudiant. Dubtava. No les tenia totes. Molt millor, va contestar el dimoni, amb una riallada, T'ho ensenyaré. No va ser a temps en Peret de demanar res més, perquè aleshores va notar que tot li començava a donar voltes. Els peus li regalimaven pel cap. El sostre s'anava fent més i més baix. L'habitació es plegava sobre si mateixa, deixava d'existir i s'enfonsava dins del seu melic. Perdia la consciència. L'últim que va sentir abans de desmaiar-se van ser unes campanes, en algun lloc, que començaven a tocar les dotze...